

การพยาบาลจิตเวช

PSYCHIATRIC NURSING

เนตรชนก แก้วจันทา
ชมพูนุก ทาบคำบา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

	หน้า
คำนิยาม	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 ประวัติและวิวัฒนาการของการพยาบาลจิตเวช	1
1. ประวัติศาสตร์ของการดูแลผู้ป่วยจิตเวชและการพยาบาลจิตเวชโลก	1
2. ประวัติศาสตร์จิตเวชในประเทศไทย	3
3. ประวัติศาสตร์การพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย	7
4. การพยาบาลจิตเวชไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต	9
5. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	11
บทที่ 2 มโนคติทางการพยาบาลจิตเวช	13
1. การพยาบาลจิตเวช	13
2. การใช้ตนเองเป็นเครื่องมือเพื่อการบำบัดทางการพยาบาลจิตเวช	18
3. การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด	21
4. การสื่อสารเพื่อการบำบัด	26
5. กระบวนการพยาบาลจิตเวช	34
6. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	48
บทที่ 3 แนวคิดการเจ็บป่วยทางจิตและทฤษฎีพื้นฐานทางจิตวิทยา	53
1. ความหมายของโรคทางจิตเวช	54
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอธิบายสาเหตุการเจ็บป่วยทางจิต	54
3. การวิเคราะห์กระบวนการเกิดโรคทางจิตเวช	94
4. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	101
บทที่ 4 ระบบการจำแนกโรคทางจิตเวช	106
1. ระบบการจำแนกโรคทางจิตเวช (classification of mental disorder)	106
2. ความแตกต่างของการวินิจฉัยปัญหาทางจิตเวชของแพทย์และพยาบาลจิตเวช	110
3. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	112

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 5	
การรักษาด้วยยาและการรักษาด้วยไฟฟ้า	113
1. การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยา	114
2. บทบาทพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยา	126
3. ตัวอย่างข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	137
4. การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยไฟฟ้า (electroconvulsive therapy)	139
5. การตรวจทางห้องปฏิบัติการก่อนรักษาด้วยไฟฟ้า	140
6. หลักการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยไฟฟ้า	142
7. ข้อควรระวังสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยไฟฟ้าร่วมกับยาทางจิตเวช	148
8. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	149
บทที่ 6	
การบำบัดด้านจิตสังคม	153
1. ความหมายการบำบัดด้านจิตสังคม	153
2. การบำบัดด้านจิตสังคมแบบรายบุคคล	154
3. บทบาทพยาบาลในการบำบัดด้านจิตสังคมแบบรายบุคคล	155
4. ครอบครัวยุบัติ	155
5. การบำบัดด้านจิตสังคมแบบกลุ่ม	158
6. กลุ่มกิจกรรม	165
7. การให้สุขภาพจิตศึกษา	168
8. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	171
บทที่ 7	
การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัด (milieu therapy)	173
1. ความหมายของการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัด	173
2. วัตถุประสงค์ของการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัด	174
3. องค์ประกอบของการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัดและบทบาทพยาบาล	174
4. การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการจำกัดพฤติกรรม	177
5. บทบาทพยาบาลในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัดตามโรคทางจิตเวชที่พบบ่อย	180
6. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	181

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 8	กลุ่มโรคจิตเวชเด็กและวัยรุ่นที่พบบ่อยและกระบวนการพยาบาล	183
	1. ภาวะบกพร่องทางปัญญา	184
	2. โรคออทิสติก	189
	3. โรคสมาธิสั้น	193
	4. โรคพฤติกรรมเกร	196
	5. แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยจิตเวชเด็กและวัยรุ่น	199
	6. กระบวนการพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น	204
	7. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	217
บทที่ 9	กลุ่มโรคจิตเภทและกระบวนการพยาบาล	223
	1. ระบาดวิทยา	223
	2. ความหมาย	224
	3. อาการและอาการแสดงที่พบบ่อย	225
	4. ระยะการดำเนินโรค	228
	5. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดโรคจิตเภท	229
	6. ผลกระทบที่เกิดจากอาการเจ็บป่วย	231
	7. แนวทางการรักษาและฟื้นฟู	231
	8. กระบวนการพยาบาล	232
	9. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	269
บทที่ 10	กลุ่มโรคซึมเศร้าและกระบวนการพยาบาล	275
	1. ระบาดวิทยา	275
	2. ความหมาย	276
	3. การจำแนกกลุ่มโรคซึมเศร้า	276
	4. อาการและอาการแสดงของโรคซึมเศร้า	277
	5. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดโรคซึมเศร้า	281
	6. แนวทางการดูแลและบำบัดรักษาโรคซึมเศร้า	283
	7. กระบวนการพยาบาลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า	286
	8. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	301

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 11	กลุ่มโรคอารมณ์สองขั้วและกระบวนการพยาบาล	305
	1. ระบาดวิทยา	305
	2. ความหมายของโรคอารมณ์สองขั้ว	306
	3. อาการและอาการแสดงของโรคอารมณ์สองขั้ว	307
	4. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดโรคอารมณ์สองขั้ว	309
	5. แนวทางการดูแลและบำบัดรักษาโรคอารมณ์สองขั้ว	310
	6. กระบวนการพยาบาลผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้ว	311
	7. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	329
บทที่ 12	กลุ่มโรคจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับอาการวิตกกังวลและเครียดผิดปกติและกระบวนการพยาบาล	331
	1. กลุ่มโรคทางจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับอาการวิตกกังวลและเครียดแบบผิดปกติ	332
	2. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดโรคจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับอาการวิตกกังวลและเครียดผิดปกติ	338
	3. แนวทางการรักษาและบำบัดฟื้นฟู	339
	4. การพยาบาลผู้ป่วยกลุ่มโรคทางจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับอาการวิตกกังวลและเครียดแบบผิดปกติ	340
	5. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	353
บทที่ 13	กลุ่มโรคความผิดปกติเกี่ยวกับการรับประทานอาหารและกระบวนการพยาบาล	357
	1. โรคอะนอเร็กเซีย	358
	2. โรคนิวลิเมีย	361
	3. กระบวนการพยาบาลผู้ป่วยโรคอะนอเร็กเซียและโรคนิวลิเมีย	364
	4. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	378
บทที่ 14	กลุ่มโรคบุคลิกภาพผิดปกติและกระบวนการพยาบาล	380
	1. ระบาดวิทยา	381
	2. ความหมายของความผิดปกติทางบุคลิกภาพ	381
	3. การจำแนกกลุ่มโรคของความผิดปกติทางบุคลิกภาพ	382
	4. อาการและอาการแสดงของความผิดปกติทางบุคลิกภาพ	383

สารบัญ

	หน้า
5. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดโรคบุคลิกภาพผิดปกติ	384
6. การบำบัดรักษาผู้ที่มีความผิดปกติทางบุคลิกภาพ	386
7. กระบวนการพยาบาลผู้ที่มีความผิดปกติทางบุคลิกภาพ	387
8. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	400
บทที่ 15 ความผิดปกติทางเพศและกระบวนการพยาบาล	402
1. การตอบสนองทางเพศที่ผิดปกติ	402
2. ภาวะไม่พึงพอใจในเพศของตน	407
3. ความวิปริตทางเพศ	411
4. กระบวนการพยาบาลกลุ่มโรคที่ผิดปกติทางเพศ	414
5. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	426
บทที่ 16 ความผิดปกติทางการรู้คิดและกระบวนการพยาบาล	430
1. ภาวะสมองเสื่อม	430
2. ภาวะเพ้อ	436
3. กระบวนการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางการรู้คิด	438
4. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	452
บทที่ 17 กระบวนการพยาบาลในภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช	455
1. ระบาดวิทยา	455
2. ความหมาย	456
3. ประเภทของภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช	457
4. สาเหตุหรือปัจจัยการเกิดภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช	457
5. อาการและอาการแสดงของภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช: กรณีผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	458
6. แนวทางการจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช: กรณีผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	459
7. กระบวนการพยาบาลภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช: กรณีผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	460
8. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	465

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 18 การดูแลและฟื้นฟูต่อเนื่องสู่อุปกรณ์และชุมชน	467
1. ความสำคัญ	467
2. การดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่อเนื่อง	469
3. วัตถุประสงค์การดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่อเนื่อง	470
4. การบริการการคืนสู่สุขภาพสำหรับผู้ป่วยจิตเวช	471
5. การฝึกทักษะทางสังคม	472
6. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	476
บทที่ 19 กฎหมายและจริยธรรมทางการแพทย์จิตเวช	478
1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติจิตเวชและพระราชบัญญัติสุขภาพจิต	479
2. การพยาบาลผู้ป่วยนิติจิตเวช	485
3. การพยาบาลจิตเวชกับประเด็นปัญหาทางจริยธรรม	489
4. คำถามชวนคิดวิเคราะห์	494
ดัชนี	497